

PRIMLJENO:	22 - VII 20 13 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	26 - 1/13 - 2/8
VEZA:	
EPA:	210 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Skupštine

N/r g-dina Ranka Krivokapića

Podgorica, 22. jul 2013. godine

U skladu sa članom 148 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo sljedeće amandmane na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju

AMANDMAN I

U Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju prije postojećeg člana 1 dodaje se novi član 1 koji glasi:

“Ovim zakonom uređuju se organizacija i uslovi za obavljanje obrazovnog i vaspitnog rada u oblastima: predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja, stručnog obrazovanja, vaspitanja i obrazovanja lica sa invaliditetom i obrazovanja odraslih.”

Dosadašnji član 1 postaje član 2 i u skladu sa tim treba izvršiti dalju prenumeraciju članova.

Objasnenje:

Terminologiju “lica sa posebnim potrebama treba mijenjati mijenjati u skladu sa stavom većinskog pokreta osoba s invaliditetom na svjetskom nivou, pa i u Crnoj Gori, jer termin "posebne potrebe" ili "posebne obrazovne potrebe" nije adekvatan iz više razloga.

AMANDMAN II

Član 1 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

Član 2 mijenja se i glasi:

“Obrazovanje i vaspitanje ima za cilj da:

- 1) obezbijedi mogućnost za svestrani razvoj pojedinca, bez obzira na pol, životno doba, socijalno i kulturno porijeklo, nacionalnu i vjersku pripadnost i Invaliditet;
- 2) zadovolji potrebe, interesovanja, želje i ambicije pojedinca za cjeloživotnim učenjem;
- 3) omogući postizanje međunarodno uporedivog nivoa znanja, vještina i kompetencija;
- 4) razvija svijest, potrebu i sposobnost za očuvanje i unapređenje ljudskih prava, pravne države, prirodne i društvene sredine, multietičnosti i različitosti;
- 5) razvija svijest o državnoj pripadnosti Crnoj Gori i njenoj kulturi, tradiciji i istoriji;

- 6) omogući pojedincu, u skladu sa sopstvenim mogućnostima, uključivanje i participaciju na svim nivoima rada i djelovanja;
- 7) razvija svijest o nacionalnoj pripadnosti, kulturi, istoriji i tradiciji;
- 8) doprinosi ostvarivanju strateških ciljeva Crne Gore.”

Objasnenje:

Formulacija: "tjelesna i psihička konstitucija" nije adekvatna, jer u sebi sadži indirektnu diskriminaciju.

AMANDMAN III

Član 5 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

U članu 18 stav 1 tač. 6, 11, 15, 16, 17 i 18 mijenjaju se i glase:

„6) resursni centar je ustanova u kojoj se ostvaruje obrazovanje, vaspitanje i podrška inkluziji djece s invaliditetom.

11) „obrazovni program“ je program na osnovu kojeg se ostvaruje obrazovanje i vaspitanje i čijim se završetkom stiče nivo obrazovanja i stručne kvalifikacije, u skladu sa zakonom;

15) „socijalni partneri“ su reprezentativno udruženje poslodavaca i reprezentativni sindikat prosvjetnih radnika;

16) „katalogom znanja predmeta“ se određuju ciljevi, sadržaji i ishodi učenja iz nastavnog predmeta;

17) „ispitnim katalozima“ se definišu standardi znanja odnosno ishodi učenja koji se provjeravaju i ocjenjuju na ispitima na završetku nivoa obrazovanja (praktični, završni, maturalni, stručni i diplomski), odnosno na provjeri znanja učenika osnovne škole na kraju obrazovnog ciklusa, mjerila

i kriterijumi provjere i druga pitanja;

18) „standard znanja učenika odnosno polaznika“ je nivo znanja,

vještina i kompetencija koje treba da poseduje učenik odnosno polaznik iz određenog nastavnog predmeta, oblasti ili modula“.

Objasnenje:

Neophodno je koristiti terminologiju koja je definisana u Konvenciji UN o pravima osoba s invaliditetom.

AMANDMAN IV

Član 6 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

U članu 21 stav 2 tač. 9 i 10 mijenjaju se i glase:

„9) nivo obrazovanja, odnosno stručne kvalifikacije koje se stiče;

10) uslove za završetak pojedinih djelova programa odnosno modula programa“.

U stavu 3 tačka 1 poslije riječi: „kataloge znanja“ dodaje se riječ:

„predmeta“.

U tački 2 riječi: „(sa sadržajima predmeta, odnosno predmetnih područja i standardima znanja)“ brišu se.

Tačka 3 mijenja se i glasi: “3) način prilagodavanja programa učenicima sa invaliditetom.”

Tačka 5 briše se.

Dosadašnje tač. 6 i 7 postaju tač. 5 i 6.

Obrazloženje: Argumenti su isti kao u obrazloženju na amandman 1 i amandman 3.

AMANDMAN V

Član 8 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

U članu 27, stav 10 mijenja se i glasi:

"Obrazovanje učenika s invaliditetom izvodi se u predškolskim ustanovama, školama i resursnim centrima, tako da im ustanova prilagodi metode i oblike rada i da im omogući uključivanje u dopunsku i dodatnu nastavu i druge oblike individualne i grupne podrške, u skladu sa posebnim planom i programom"

Obrazloženje:

U članu 18, stav 1, tački 6 Opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju definiše se resursni centar kao ustanova čija je uloga obrazovanje i vaspitanje (u praksi i podrška inkluziji) djece s invaliditetom) tako da je u članu 27 ovog Zakona nepotrebno ponavljati isto. Takođe na osnovu jednakosti koja je definisana članom 9, podrazumijeva se da se i djeca s invaliditetom obrazuju u ustanovama propisanim članom 27.

Posebnom normom se navode oni koji se izuzimaju od važenja određenih normi ili za koje se propisuju posebne norme kako bi se sprovele dodatne mjere u praksi, kako je to i predloženo u amandmanu.

AMANDMAN VI

Član 10 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

"Član 31a, stav 1, mijenja se i glasi:

Članove Nacionalnog savjeta predlažu:

- 1) jednu trećinu - Ministarstvo i Zavod za školstvo iz reda nastavnika iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg i stručnog obrazovanja, obrazovanja odraslih, domova učenika i studenata i predstavnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i nevladinih organizacija koje se bave obrazovanjem;"

U članu 31 b stav 1 tačka 1 alineja 1 mijenja se i glasi: “obrazovni program za obrazovanje djece sa invaliditetom;”

U članu 31 b stav 1 tačka 1 alineja 5 mijenja se i glasi: “standarde za pripremu udžbenika za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i vaspitanje, srednje opšte i stručno obrazovanje i za djecu sa invaliditetom;”

U članu 31b stav 1 tačka 3 alineja 3 briše se.

U članu 31 b stav 1 tačka 4 alineja 1 mijenja se i glasi: “udžbenike i nastavna sredstva za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i vaspitanje, srednje opšte i stručno obrazovanje i za djecu sa invaliditetom”;

Dosadašnje al. 4, 5 i 6 postaju al. 3, 4 i 5.

Obrazloženje:

Isto kao za amandman I.

AMANDMAN VII

Član 11 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

“U članu 38 stav 1 riječi: „stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih“ zamjenjuju se riječima: „opšteg obrazovanja u stručnom obrazovanju“, a riječi „posebnim potrebama“ zamjenjuju se riječju „invaliditetom“.

U stavu 2 riječi: “upravna organizacija“ zamjenjuju se riječima: „organ uprave.“

Obrazloženje: Argumentacija je data u obrazloženju Amandmana I.

AMANDMAN VIII

Član 13 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

U članu 40 u uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih“ zamjenjuju se riječima: „opšteg obrazovanja u stručnom obrazovanju“, a riječi „posebnim potrebama“ zamjenjuju se riječju „invaliditetom“.

U stavu 2 riječ „savjeta“ zamjenjuje se riječima: „Nacionalnog savjeta“.

Obrazloženje: Argumentacija je data u obrazloženju Amandmana I.

AMANDMAN IX

Član 16 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

"U naslovu člana 46 poslije riječi: "osnivanje" dodaju se riječi "i obavljanje djelatnosti"

U stavu 1 tačka 2 poslije riječi „zakonom“ dodaju se riječi: „ili je donijet program obrazovanja,“.

U tački 3 riječi: „obrazovnim programom“ zamjenjuju se riječima: „posebnim propisom“.

“U stavu 1 dodaje se nova tačka 5 koja glasi ”ima obezbijedene uslove i nesmetan pristup, boravak i rad za lica s invaliditetom u skladu sa posebnim propisima”

Dosadašnja tačka 5 postaje tačka 6.

U stavu 2 riječi: „u skladu sa obrazovnim programom“ brišu se.

Obrazloženje:

S obzirom da problem nepristupačnosti postoji u gotovo svim institucijama obrazovanja, a kako je pristupačnost preduslov za nesmetan upis i pohađanje osnovnog i srednjeg obrazovanja ovim Zakonom treba definisati ovu obavezu u uslovima za osnivanje ustanove.

AMANDMAN X

Član 21 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

Član 73 mijenja se i glasi:

“Školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja i obrazovanja djece sa invaliditetom čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, tri predstavnika zaposlenih, jedan predstavnik opštine i dva predstavnika roditelja.

Školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti stručnog obrazovanja čine: tri predstavnika zaposlenih, jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik socijalnih partnera, jedan predstavnik opštine i jedan predstavnik roditelja.

Izuzetno od stava 2 ovog člana upravni odbor više stručne škole čine dva predstavnika zaposlenih, dva predstavnika Ministarstva i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Upravni odbor domova učenika, domova studenata i domova učenika i studenata čine: dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, dva predstavnika zaposlenih i jedan predstavnik korisnika usluga (stanara).

Školski, odnosno upravni odbor mješovitih srednjih škola i obrazovnih centara čine: tri predstavnika zaposlenih, dva predstavnika Ministarstva, odnosno dva predstavnika opštine za ustanove čiji je osnivač opština, jedan predstavnik opštine i jedan predstavnik socijalnih partnera.

Upravni odbor ustanova za obrazovanje odraslih čine: jedan predstavnik Ministarstva, odnosno opštine za ustanove čiji je osnivač opština, dva predstavnika zaposlenih i po jedan predstavnik opštine i socijalnih partnera.

Predstavnike Ministarstva bira i razrješava ministar.

Predstavnike zaposlenih bira nastavničko, odnosno stručno vijeće tajnim glasanjem.

Predstavnike roditelja bira savjet roditelja tajnim glasanjem.

Predstavnike opštine bira opština u skladu sa svojim aktima i to u roku ne dužim od 30 dana od dana kada joj referentna ustanova uputi zahtjev za imenovanjem njenog predstavnika u školski, odnosno upravni odbor. Ukoliko to ne učine u tom periodu školski, odnosno upravni odbor može punopravno raditi i odlučivati bez predstavnika opštine, koja do kraja mandata školskog, odnosno upravnog odbora može imati svog predstavnika koji nakon imenovanja od strane opštine po automatizmu postaje punopravni član školskog, odnosno upravnog odbora. Izuzetno, u slučajevima gdje je opština osnivač ustanove školski, odnosno upravni odbor ne može biti konstituisan bez predstavnika opštine.

Sjednicama školskog, odnosno upravnog odbora može prisustvovati predstavnik učeničkog parlamenta, odnosno polaznika i predstavnik studenata.

Način izbora i razrješavanja članova upravnog odbora iz reda zaposlenih u domu učenika, domu studenata, domu učenika i studenata i ustanovama za obrazovanje odraslih utvrđuje se statutom ustanove.

Određbe ovog člana ne odnose se na privatnu ustanovu.”

Obrazloženje:

Predloženim amandmanima se pospješuje proces decentralizacije u obrazovanju koji je postavljen kao jedan od temeljnih principa reforme obrazovanja i za njihovu realizaciju nisu potreban dodatna budžetska sredstva uz argumentaciju iz amandmana I.

AMANDMAN XI

Član 27 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

Član 80 mijenja se i glasi:

“Direktor ustanove bira se na osnovu javnog konkursa i podnesenog programa razvoja ustanove.

Konkurs za izbor direktora raspisuje školski, odnosno upravni odbor dva mjeseca prije isteka mandata direktora.

Kandidat za direktora je dužan da, uz prijavu na konkurs, priloži i program razvoja ustanove.

Program razvoja ustanove podnosi kandidat za direktora na osnovu izvještaja o evaluaciji i samoevaluaciji obrazovno-vaspitnog rada ustanove.

Direktora ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor.

Direktora javne ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor.

Javna ustanova dostavlja kompletnu dokumentaciju ministru, u roku od sedam dana od dana završetka konkursa.”

“Stavovi 5 i 6 se mijenjaju tako da glase:

Direktora ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor.

Direktora javne ustanove bira i razrješava školski, odnosno upravni odbor.”

Obrazloženje:

Predloženim amandmanima se pošpješuje proces decentralizacije u obrazovanju koji je postavljen kao jedan od temeljnih principa reforme obrazovanja i za njihovu realizaciju nisu potreban dodatna budžetska sredstva.

AMANDMAN XII

Član 34 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju mijenja se i glasi:

“U članu 97 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi: "na predavanja i izvođenje nastave u skladu sa individualnim potrebama učenika”.

Dosadašnja tačka 2 postaje tačka 3.

Poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5a) da učestvuje na takmičenju iz nastavnih predmeta, odnosno oblasti;“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nivo e takmičenja, način i uslove organizovanja i pravila takmičenja, kao i sadržaj i oblik diplome koja se dodeljuje, propisuje Ministarstvo na predlog Ispitnog centra.“

Obrazloženje: Ova odredba, ovako definisana, bi obavezala obrazovne ustanove da nastavu prilagode individualnim potrebama učenika u skladu sa sposobnostima, mogućnostima i interesovanjima učenika, što podrazumijeva individualizovani pristup svakom učeniku, i uvažavanje individualnih potreba svakog učenika, pa i učenika s invaliditetom.

AMANDMAN XIII

Poslije član 52 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju dodaje se novi člana koji glasi:

Član 80 mijenja se i glasi:

“U članu 136, stav 1, nakon tačke 1 dodaje se nova tačka, koja glasi: ”uspostavljanje jednakih uslova studiranja za sve studente (nesmetan pristup, boravak i rad);”

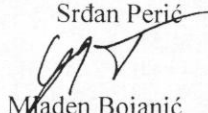
Dosadašnja tačka 2 postaje tačka 3.

“U članu 136a, stav 1, poslije tačke 1 dodaje se nova tačku 2) “uspostavljanje jednakih uslova studiranja za sve studente (nesmetan pristup, boravak i rad);”

Dosadašnja tačka 2 postaje tačka 3.

Obrazloženje: Obaveza obrazovnih ustanova da arhitektonski prilagode svoje objekte licima s invaliditetom i kako je ovo u skladu i sa ciljevima obrazovanja u javnom je interesu da država podrži ovaj proces. U suprotnom se ne mogu ispuniti ciljevi obrazovanja, niti postoji preduslov za upis i ostvarivanje prava na obrazovanje licima s invaliditetom, te bi iz tog razloga jednakost i nediskriminacija ostale samo deklarativne norme.

Srdan Perić

Mladen Bojanić

